

Spis treści	Strony
Wstęp	
1. Ruch spraw	3
1) Wpływ spraw	4
2) Struktura prowadzonych postępowań	6
3) Wyniki prowadzonych postępowań	6
4) Szybkość postępowania	7
2. Zagrożenie przestępczością	8
1) Przestępczość ogółem	8
2) Przestępczość kryminalna	11
a) zabójstwa	12
b) zgwałcenia	13
c) rozboje i wymuszenia rozbójnicze	13
d) włamania	15
e) kradzieże i kradzieże z włamaniem do samochodu	16
f) inne	16
3) Przestępczość gospodarcza	21
4) Przestępczość cudzoziemców	25
3. Zwalczanie przestępczości	27
1) Wykrywalność sprawców przestępstw	28
2) Środki zapobiegawcze	32
3) Zabezpieczenia majątkowe	35
4. Działalność oskarżycielska i penitencyjna	35
5. Działalność z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego	37
6. Działalność profilaktyczna	40
7. Inne formy działalności	41
1) Współdziałanie ze środkami masowego przekazu	41
2) Współdziałanie z innymi organami i instytucjami	43
3) Obrót prawny z zagranicą	43
4) Załatwianie skarg i wniosków	45
8. Wybrane zagadnienia organizacyjne i kadrowe	47
9. Kierunki działania i zadania w roku 2002	51

W S T Ę P

Zarówno analiza ruchu spraw, jak nasilenia i struktury przestępczości wskazują, że rok 2001 w działalności Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze charakteryzował się pogłębieniem bądź utrwaleniem tendencji obserwowanych w różnym stopniu od początku lat dziewięćdziesiątych.

Kolejny raz odnotowano więc wzrost ilości zarejestrowanych postępowań karnych, a także ilości przestępstw stwierdzonych, ilości aktów oskarżenia i osób oskarżonych oraz ilości osób osądzonych i skazanych.

Realizowana od początku 2000 roku , wyraźnie pogłębiona w drugim półroczu tegoż roku i kontynuowana przez cały 2001r. , radykalizacja polityki kryminalnej ciągle zwiększała ilość tymczasowych aresztowań zastosowanych w toku postępowania przygotowawczego i utrzymywanych w momencie wnoszenia aktu oskarżenia, a także ilość wywiedzionych apelacji. Regułą stało się stosowanie tymczasowego aresztu w sprawach o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu człowieka, przeciwko wolności i inne połączone z użyciem wobec ofiary przemocy.

Zwiększone zainteresowanie sytuacją pokrzywdzonego zaowocowało dalszym wzrostem ilości wytaczanych na rzecz ofiar powództw cywilnych w toku postępowania karnego, wniosków o wszczęcie postępowania w trybie kodeksu postępowania cywilnego, a także ilości zbadanych spraw administracyjnych. Wyraźnie więcej wydano postanowień o zabezpieczeniu majątkowym, a ilość poręczeń majątkowych /tzw. kaucji/ w porównaniu do roku 2000 uległa niemal podwojeniu.

Przyjęte kierunki działań prokuratorskich, chociaż niewątpliwie ograniczały wzrost przestępczości, jak dotychczas nie doprowadziły do jej zredukowania. W minionym roku utrzymywał się wysoki poziom zagrożenia przestępczością ogółem w stosunku do liczby mieszkańców. Zmniejszyło się jednak zagrożenie przestępstwami najpoważniejszymi: zabójstwami, rozbojami, poważnymi kradzieżami. Wciąż występowały przejawy przestępczości zorganizowanej i przestępczości o charakterze międzynarodowym.

Zjawiska te wywierały niewątpliwie niekorzystny wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, pomimo pojawienia się wielu trendów pozytywnych.

1. Ruch spraw

Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze obejmuje swoją właściwością terytorialną ok. 2/3 powierzchni Województwa Lubuskiego, na której zamieszkuje 670 tys. ludności.

Do 30 czerwca 2001r. w zakresie jej właściwości znajdowała się ponadto Prokuratura Rejonowa w Wolsztynie, która – poza gminami lubuskimi – obejmowała znajdujące się w Wielkopolsce gminy Wolsztyn , Zbąszyń i Siedlec. Od dnia 1 lipca ub. roku prokuratura wolsztyńska włączona została do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu, a postępowania o zdarzenia zaistniałe na obszarze gmin Zbąszynek, Babimost i Kargowa przejęła Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie.

Z kolei, gminy Wschowa i Szlichtyngowa, pomimo że znajdowały się na obszarze Województwa Lubuskiego, podlegały do tego czasu właściwości

Prokuratora Rejonowego w Lesznie. Od początku lipca 2001r sprawy o zdarzenia tam zaistniałe prowadzi Prokurator Rejonowy w Nowej Soli.

Poza granicami centralnych powiatów Województwa Lubuskiego tj. Krosna Odrzańskiego i Świebodzina znalazły się gminy Cybinka i Torzym, które jednak w dalszym ciągu podlegają właściwości Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze.

Z tych też powodów dane o ruchu spraw w dalszej części opracowania podawane są w oparciu o aktualne w danym momencie kryterium terytorialnej właściwości prokuratury. Natomiast dane dotyczące statystyki przestępczości odnoszą się do jednostek organizacyjnych Policji, a tym samym odpowiadają kryteriom podziału administracyjnego państwa. Rozwiązanie takie z jednej strony oddaje skalę zadań realizowanych przez jednostki organizacyjne prokuratury, a z drugiej nie zniekształca statystycznego obrazu przestępczości dokumentowanego przez Policję według miejsca popełnienia zarejestrowanego przestępstwa .

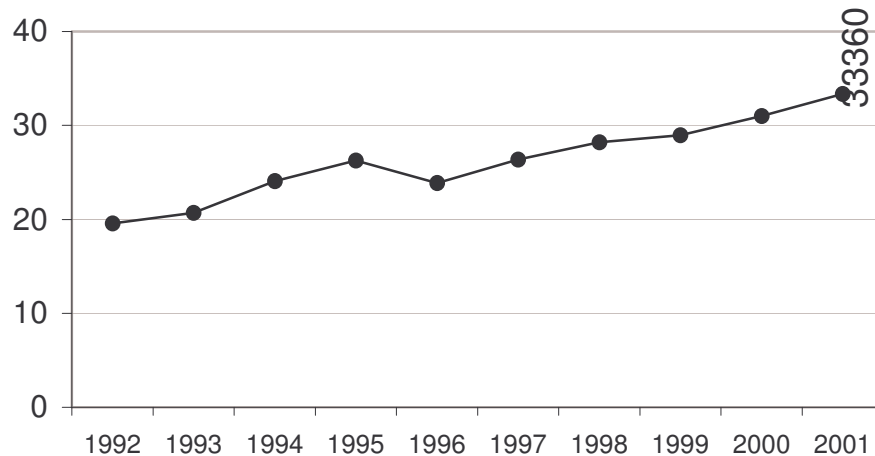
1) Wpływ spraw

W 2001 r. prokuratury okręgu zielonogórskiego zarejestrowały 33. 360 nowych postępowań karnych. W stosunku do roku 2000 oznacza to wzrost o dalszych 2. 347 spraw. Dynamika wzrostu wpływu wyniosła więc 7,6 %.

Przyjmując za punkt odniesienia czas bardziej miarodajny dla oceny aktualnej sytuacji tj. rok 1992, kiedy to zarejestrowano 19. 565 spraw karnych – dynamika wpływu osiągnęła blisko 60 % .

Kształtowanie się wpływu spraw na przestrzeni lat 1992 – 2001 przedstawia wykres na stronie następnej.

Ilość spraw

Natomiast liczbowe zestawienie ilości rejestrowanych w poszczególnych latach spraw karnych przedstawia tabela poniżej:

ROK	92	93	94	95	96	97	98	1999	2000	2001
IŁOŚĆ SPRAW	19.565	20.678	24.083	26.264	23.855	26.356	28.199	28.957	31.013	33.360

Podobnie jak w latach poprzednich najczęściej spraw wpływających odnotowały: Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze – 10.300 spraw i Prokuratura Rejonowa w Żarach – 5.736 spraw. Najmniejszy: Prokuratura Rejonowa w Żaganiu – 3.665 postępowań. Przeciętny miesięczny wpływ spraw w prokuraturach okręgu zielonogórskiego wynosił 2.780 i był większy od przeciętnego miesięcznego wpływu w roku 2000 o 296 spraw. Rok wcześniej analogiczny przyrost spraw wyniósł 190 spraw.

W rezultacie w minionym roku na jednego zatrudnionego prokuratora przypadło w prokuraturach rejonowych do załatwienia każdego miesiąca 38 postępowań karnych. Uwzględniając osoby funkcyjne, urlopy, zwolnienia

spowodowane chorobami itd. liczba tych spraw była o wiele wyższa. Badania przeprowadzone w Ministerstwie Sprawiedliwości zakładają, że jednego zatrudnionego prokuratora powinno obciążać miesięcznie 16-20 postępowań karnych. Każde zwiększenie tej ilości powoduje nadmierny wysiłek i pogarsza jakość pracy, tym bardziej, że jednocześnie obserwowany jest coraz większy odsetek spraw o dużym stopniu skomplikowania pod względem faktycznym i prawnym.

2) Struktura prowadzonych postępowań

Na ogólną liczbę 33.360 zarejestrowanych spraw w 3.025 przypadkach odmówiono wszczęcia postępowania przygotowawczego uznając, że przekazany prokuratorowi materiał nie daje dostatecznych podstaw do uznania, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa.

W 2.039 przypadkach wszczęto postępowanie przygotowawcze w formie śledztwa. W tej liczbie 1.378 stanowiły śledztwa osobiste prokuratorów. Rok wcześniej śledztw własnych prokuratorów odnotowano 1.031, a w roku 1999 było ich „zaledwie” 350. Należy zaznaczyć, że śledztwo jest formą postępowania przygotowawczego zarezerwowaną dla spraw najpoważniejszych oraz spraw o skomplikowanym stanie faktycznym lub prawnym. Na pozytywną uwagę zasługuje tu Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze, w której to jednostce przeprowadzono 449 śledztw własnych.

3) Wyniki prowadzonych postępowań

W wyniku przeprowadzonych czynności dowodowych zarzuty popełnienia przestępstwa przedstawiono 15.706 podejrzany. Rok wcześniej odnotowano 11.809 podejrzanych. Po zakończeniu postępowania sporządzono

9.634 akty oskarżenia przeciwko 12.428 osobom. Przed rokiem wniesiono 6.049 aktów oskarżenia przeciwko 8.432 oskarżonym. W roku 1999 sporządzono natomiast 5.699 aktów przeciwko 7.719 oskarżonym. W omawianym okresie uzyskano niezwykle wysoką, bo wynoszącą 80,3 % skuteczność postępowań /przed rokiem – 73,0/.

Wobec 153 podejrzanych postępowanie przygotowawcze zakończono skierowaniem do sądu wniosku o warunkowe umorzenie postępowania (przed rokiem osób takich było 161), a wobec kolejnych 25 wniosek o inne umorzenie, np. z powodu niepoczytalności sprawcy.

Z powodu długotrwałej przeszkody uniemożliwiającej kontynuowanie postępowania zawieszono 1 045 spraw (3,1%). Przed rokiem zawieszzeń takich było 1 142 przypadki /3,7 %/ Po ustaniu przyczyny zawieszenia – zwykle było to zatrzymanie ukrywającego się podejrzanego – postępowania te były podejmowane i kontynuowane.

Umorzono postępowanie przygotowawcze w 17 386 sprawach. Podstawą umorzenia był najczęściej brak znamion przestępstwa w czynie stanowiącym przedmiot postępowania, stwierdzenie, że czyn taki w ogóle nie zaistniał albo nie ustalenie sprawcy przestępstwa. Także te postępowania w pewnym niewielkim odsetku były później podejmowane lub wznowiane z powodu ujawnienia nowych, wcześniej nieznanych dowodów albo ustalenia sprawcy przez Policję.

4) Szybkość postępowania

Zasada szybkości postępowania należy do ważniejszych wśród dyrektyw procedury karnej. Jej realizacja obecnie z wielu powodów napotyka na trudności. Do powodów tych zaliczyć należy – poza nadmiernym obciążeniem prokuratorów i innych funkcjonariuszy ścigania sprawami – wielość zarządzanych ekspertyz i stale wydłużający się czasokres wyczekiwania na nie,

małe zdyscyplinowanie uczestników postępowania, np. świadków, którzy nie stawiają się na wezwania, celowe przewlekanie postępowania przez podejrzanych i część obrońców, którzy wykorzystują do tego celu instytucje prawne przewidziane w kodeksie postępowania karnego.

Pomimo tego prokuratorom okręgu zielonogórskiego udawało się utrzymać w zasadzie w ciągu całego roku 2001 wysoki poziom sprawności postępowania. Na koniec roku w biegu pozostawało 2.198 nie zakończonych spraw, co stanowiło 79,1 przeciętnego miesięcznego wpływu. Wskaźnik ten jest najlepszym spośród prokuratur okręgowych apelacji poznańskiej. Do jego wypracowania przyczyniły się wszystkie niemal prokuratury okręgu, przy czym na szczególne wyróżnienie zasługują Prokuratury Rejonowe w Krośnie Odrzańskim i Żarach, gdzie pozostałość była najmniejsza (odpowiednio 61,7 i 72,8 %). Na biegunie przeciwnym znalazła się prokuratura świebodzińska, gdzie odnotowano 116,8 % pozostałości.

Relatywnie gorzej wypadł statystyczny obraz tzw. spraw długotrwałych. Ich odsetek dla spraw ponad 6 m-cy wyniósł 3,3 %, a trwających ponad 3 m-ce – 5,6%, ale i w tym przypadku wskaźniki te wypadły lepiej niż średnie w skali całej apelacji.

Z problemem tzw. spraw starych bardzo dobrze poradziły sobie prokuratury: zielonogórska i żagańska, a najgorzej świebodzińska.

2. Zagrożenie przestępczością

1) Przestępczość ogółem

Od początku lat dziewięćdziesiątych zagrożenie przestępczością b. Województwa Zielonogórskiego (podobnie Gorzowskiego) należało do najwyższych w kraju. Spośród obiektywnych wskaźników tego zjawiska do

najbardziej miarodajnych zalicza się ilość przestępstwa stwierdzonych na 100 tys. mieszkańców.

Tak wyliczony poziom przestępczości przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	1989	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Polska	1.446	2.300	2.243	2.353	2.530	2.328	2.528	-	2.900	-	
Okręg Z.G	1.461	2.268	2.723	3.110	3.247	2.807	3.229	3.471	3.527	3.701	3.939

Natomiast ilość przestępstw stwierdzonych w liczbach bezwzględnych na obszarze okręgu zielonogórskiego (dawniej województwa) przedstawia się w poszczególnych latach następująco:

Rok	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Ilość p-stw	16.416	18.22	20.836	21.770	18.809	21.835	23.260	23.634	24.801	27.338

Dynamikę zjawiska można też przedstawić na wykresie:

Przytoczone w tabeli za rok 2001 dane nie obejmują gmin Cybinka oraz Torzym, albowiem przestępstwa popełnione na tym obszarze wykazane zostały

w statystyce Komend Policji w Słubicach i Sulęcinie (okręg gorzowski). Nie obejmują też przestępczości stwierdzonej w gminach poznańskich Prokuratury Rejonowej w Wolsztynie, popełnionych do 30 czerwca 2001 i do tego czasu pozostających pod nadzorem prokuratur okręgu zielonogórskiego. Relatywnie mała skala zjawiska pozwala natomiast z pewnym uproszczeniem objąć tą statystyką obszar gmin Wschowa i Szlichtingowa (powiat nowosolski), albowiem wielkość przestępczości na tych obszarach /Wolsztyn i Wschowa/ była w ostatnich latach porównywalna.

Na kształtowanie się statystycznego obrazu poziomu przestępczości w znacznym stopniu wpłynęły natomiast zmiany ustawodawstwa karnego. Od dnia 14 grudnia 2000 r. prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości traktowane jest bowiem jako przestępstwo. Upředzając szczegółowe rozważania w tym zakresie, już teraz wypadnie zauważyć, że czynów tej kategorii odnotowano w ciągu 2001r. aż 3.268. Odejmując tę ilość od wszystkich przestępstw stwierdzonych, uzyska się ich wielkość na poziomie 24.070 zbrodni i występów. Wielkość ta jest wprawdzie nieznacznie, ale jednak mniejsza niż w roku 2000.

Upoważnia to do wysnucia wniosku, że w roku 2001 doszło do zahamowania bardzo wyraźnie widocznej w ostatnich latach wzrostowej tendencji przestępczości jako patologicznego przejawu niedostosowania społecznego w tradycyjnym jego rozumieniu.

W poszczególnych powiatach skala przestępczości ogółem w ostatnich latach / w roku 2001z uwzględnieniem nowej formuły zakresowej przestępstwa drogowego/ przedstawiała się następująco:

Powiat	1998	1999	2000	2001	Wsk.
Krośnieński	2.082	2.237	2.255	2.581	114,5%
Nowosolski	4.042	3.926	4.189	4.872	116,3%
Świebodziński	1.753	1.756	1.951	3.307	118,2%
Zielonogórski	9.083	9.407	10.136	10.050	99,2%
Żagański	2.212	2.322	2.521	2.909	115,4%
Żarski	3.451	3.851	3.749	4.619	123,2%
Razem:	22.624	23.499	24.801	27.338	110,2%

Przytoczone zestawienie wskazuje, że najwyższy przyrost przestępczości tak rozumianej ciągle jeszcze występuje w powiatach żarskim, świebodzińskim i nowosolskim. Ostatni rok był natomiast stabilny w powiecie zielonogórskim jako całości. Na obszarze właściwości III Komisariatu Policji w Zielonej Górze i Komisariatu Policji w Sulechowie w dalszym ciągu rosła tzw. przestępczość stwierdzona /odpowiednio 10,1 i 6,4%/, podczas gdy pozostałe jednostki organizacyjne odnotowały jej spadek.

W pozostałych jednostkach administracyjnych okręgu zielonogórskiego największy przyrost przestępczości ogółem stwierdzono natomiast w Lubsku /dyn. 148,3/, Kożuchowie /dyn. 143,1/ i Trzebielu /dyn. 132,9/, a jedyny spadek we Wschowie /o blisko 8%/.

W Województwie Lubuskim jako całości dynamika wzrostu przestępczości była niższa niż w jego części zielonogórskiej i wyniosła 104,4 %.

2) Przestępczość kryminalna

Tradycyjnie już opinia publiczna stan bezpieczeństwa gminy, powiatu czy innej jednostki administracyjnej ocenia według ilości i charakteru przestępstw kryminalnych.

W roku 2000 w lubuskich powiatach okręgu zielonogórskiego stwierdzono popełnienie łącznie 21.287 przestępstw kryminalnych. Przed rokiem było ich 20.461. Oznaczało to wzrost o 4,0 %. Ta niekorzystna tendencja przełamana została w roku 2001. Stwierdzono bowiem popełnienie 19.800 przestępstw o charakterze kryminalnym, co stanowi spadek o ok. 7 % w porównaniu do roku 2000 i o ok.3,5 % w porównaniu do roku 1999.

W rzeczywistości spadek, chociaż w większej skali, odnotowano w powiatach żagańskim – o blisko 20%, zielonogórskim - 11% i nowosolskim – 6 %. Na poziomie roku 2000 utrzymywało się zagrożenie przestępczością kryminalną w powiatach żarskim i krośnieńskim, a wyraźny wzrost odnotowano w świebodzińskim – blisko 10%..

Przyjmując za punkt odniesienia mniejsze jednostki terytorialne stwierdzić należy, że – podobnie, jak w statystyce przestępczości ogółem – wzrost ilości przestępstw kryminalnych zarejestrowano w Lubsku /17%/ i w Kozuchowie /9%/.

Do najgroźniejszych przestępstw kryminalnych zalicza się: zabójstwa, zgwałcenia, rozboje - zwłaszcza popełnione z użyciem broni palnej lub innych niebezpiecznych narzędzi, ciężkie pobicia. Do najbardziej uciążliwych : kradzieże, w tym kradzieże samochodów oraz kradzieże z włamaniem.

a) Zabójstwa

W 2001 r. w prokuraturach okręgu zielonogórskiego wszczęto 26 śledztw w sprawach o zbrodnię zabójstwa. W ich wyniku stwierdzono popełnienie łącznie 30 zabójstw. Rok wcześniej zbrodni tego rodzaju stwierdzono 38, co oznacza spadek o 27 %. Warto zauważyć, że w roku 1999 także odnotowano 30 zabójstw. W całym województwie lubuskim stwierdzono popełnienie 52 zabójstw. Pomimo tej niezwykle korzystnej tendencji spadkowej, zagrożenie

zabójstwami w obu okręgach lubuskich w dalszym ciągu należy do najwyższych w Polsce .

Najwięcej zabójstw stwierdzono w powiecie krośnieńskim –11 /przed rokiem 4/ i w powiecie zielonogórskim – 10 /przed rokiem 15/. W Żarach odnotowano 5 zabójstw, Nowej Soli 3 i Żaganiu –1. Żadnego przypadku zabójstwa nie odnotowano w powiecie świebodzińskim.

b) Zgwałcenia

Wszczęto 38 postępowań przygotowawczych o przestępstwa tego rodzaju. W ich wyniku stwierdzono dokonanie 43 zgwałceń.

Przed rokiem tego rodzaju przestępstw stwierdzono 48.

Największe nasilenie zgwałceń zarejestrowano w powiecie zielonogórskim – 15 /przed rokiem –20/ i świebodzińskim - 9. Najmniej w nowosolskim – 1.

c) Rozboje i wymuszenia rozbójnicze

Rozmiary i dynamikę tej przestępczości w latach 1999 - 2001 przedstawia następujące zestawienie:

Powiat	1999	2000	2001	Wsk.dyn.
Krośnieński	53	47	40	85,1%
Nowosolski	72	77	90	116,8%
Świebodziński	43	45	52	115,5%
Zielonogórski	367	410	220	53,6%
Żagański	94	90	46	51,1%
Żarski	100	101	91	90,0%
Razem	729	770	539	70%

Spadek przestępczości rabunkowej w całym okręgu o 30% należy ocenić szczególnie pozytywnie. Do takiego wyniku przyczyniło się jej ograniczenie aż w czterech powiatach. Przede wszystkim w Żaganiu i Zielonej Górze /o blisko 50%/, a także Krośnie Odrzańskim i Żarach. Wzrost odnotowały Nowa Sól /prawie 17%/ i Świebodzin /15,5%/.

Najbardziej widoczny spadek odnotowano /poza KMP Zielona Góra/ w Sulechowie i Żaganiu /o ponad 53%/ i w Kozuchowie /50%/. Najbardziej spektakularny wzrost stwierdzono natomiast we Wschowie /255% tj. z 11 do 28 przypadków/, Trzebielu /233% tj. z 6 do 14 przypadków/ i Lubsku /161,5% tj. z 12 do 23 przypadków/.

Wysoki poziom zagrożenia rozbojami potęgują ciągle jeszcze liczne przypadki posłużenia się przez sprawców bronią palną lub innego rodzaju niebezpiecznymi narzędziami. Zdarzeń tego rodzaju najczęściej odnotowano w Żarach - 25, Zielonej Górze – 23, Żaganiu – 11. Z wyjątkiem Żar, gdzie zaznaczył się niewielki wzrost, we wszystkich pozostałych powiatach ilość napadów rabunkowych z bronią zmalała.

Ponieważ zjawisko napadów rabunkowych urosło w ostatnich latach do rangi problemu o znaczeniu zasadniczym, w roku 2001 było traktowane priorytetowo w pracy śledczej oraz praktyce aresztowej i oskarżycielskiej. Było to konieczne tym bardziej, że szereg rozbojów popełnionych zwłaszcza w południowej części okręgu miało bardzo spektakularny przebieg i wysoki stopień zorganizowania.

D. Włamania

Statystyczny obraz włamań i ich dynamikę ilustruje tabela na stronie następniej:

Powiat	1999	2000	2001	Wsk.dyn.
Krośnieński	717	557	548	98,3%
Nowosolski	1409	1365	1124	82,3%
Świebodziński	485	527	432	81,9%
Zielonogórski	2448	3155	2883	91,3%
Żagański	886	730	542	74,2%
Żarski	1064	965	921	95,4%
Razem:	7009	8029	6.450	80,3%

W powiatach krośnieńskim, nowosolskim, żagańskim i żarskim już trzeci rok z rzędu utrzymała się tendencja spadkowa stwierdzonych włamań. Jest to zjawisko niezwykle pozytywne. Stąd też mniejszą niż przed rokiem ilość włamań w pozostałych powiatach okręgu należy ocenić niezwykle pozytywnie.

Powszechność włamań powoduje, że słusznie zalicza się je do przestępstw bardziej uciążliwych niż niebezpiecznych. Mając jednakże na uwadze dokuczliwość szkód, jakie powodują, ich zwalczaniu należy poświęcać ciągle dużą uwagę, zarówno w aspektach wykrywczych, jak i represyjnych.

Podobnie, jak w okręgu zielonogórskim, spadkową tendencję włamań /17,5%/ odnotowano w roku 2001 w całym Województwie Lubuskim.. Wydaje się jednak, że z uwagi na uwarunkowania społeczne /wysoki poziom bezrobocia i postępujące ubożenie znacznej części ludności/, przestępstwa włamania będą stanowiły w dalszym ciągu istotny problem dla organów ścigania okręgu

zielonogórskiego zarówno z uwagi na swoją nagminność, jak dokuczliwość szkód, które powodują.

E) Kradzieże i kradzieże z włamaniem do samochodu

Przestępstwa tego rodzaju w ostatnich latach na obszarze okręgu zielonogórskiego wykazywały dużą tendencję wzrostową. W roku 1999 było ich 1.310, o blisko 20 % więcej niż w roku 1998. Podobna prawidłowość obserwowana była zresztą w 1999 r. w całym kraju.

W roku 2000 w powiatach okręgu zielonogórskiego stwierdzono 1,148 kradzieży samochodów. Oznaczało to spadek tych przestępstw o ok. 13 % w stosunku do roku 1999.. Z wyjątkiem powiatu krośnieńskiego, spadek ten zaobserwowano we wszystkich pozostałych. W zielonogórskim ilość kradzieży samochodów zmniejszyła się np. aż o 129 przypadków. Zdecydowanie mniej kradzieży samochodów było w Koźuchowie, Szprotawie czy Łęknicy.

W tym kontekście odnotowanie w roku 2001 kolejnego spadku ilości skradzionych samochodów zasługuje na podkreślenie. Kradzieży tych stwierdzono bowiem „zaledwie” 861, a więc o 287 mniej niż przed rokiem /spadek o 25%/, w stosunku do roku 1999 spadek wyniósł natomiast 449 stwierdzonych kradzieży /blisko 35%/.

F) Inne

Omówione tu szczegółowo kategorie przestępstw nie wyczerpują oczywiście całego katalogu zdarzeń istotnych dla oceny stanu przestępczości kryminalnej.

Na ocenę tę musi bowiem wpływać fakt popełnienia w roku 2001 w okręgu zielonogórskim następujących występów:

- A) uszczerbków (dawniej ciężkie uszkodzenia ciała) na zdrowiu – **324**
/przed rokiem –331/
- B) bójek i pobić – **295** /przed rokiem –227/
- C) przestępstw z ustawy o zwalczaniu narkomanii – **976** /przed rokiem –343/
- D) oszustw kryminalnych – **438** /rok wcześniej – 649/ i oszustw gospodarczych - 864
- E) fałszerstw kryminalnych – **880** /przed rokiem -1.112/

Z wymienionych tu rodzajów przestępstw wyjątkowej uwagi wymagają przestępstwa określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Ich nasilenie było szczególnie duże w Zielonej Górze, gdzie stwierdzono popełnienie 356 przestępstw i Nowej Soli, gdzie ujawniono 254 czynów tego rodzaju, a także Żarach – 195 stwierdzonych przestępstw. W każdym z powiatów stwierdza się wyraźną tendencję wzrostową przestępczości narkotykowej, wzrost ilości osób przyjmujących narkotyki i rozwój struktur grup rozpowszechniających narkotyki, także o powiązaniach międzynarodowych.

W minionym roku ujawniono i zlikwidowano kilka grup przestępczych zajmujących się zorganizowanym rozprowadzaniem narkotyków. Zwykle jednak na ich miejsce powstawały nowe. Grupy te ukierunkowane były przede wszystkim na penetrowanie środowisk młodzieżowych w szkołach, dyskotekach i innych miejscach uczęszczanych przez młodzież. W walce z przestępczością narkotykową (i samą narkomanią) należy w równej mierze wykorzystywać instrumenty prawa karnego, jak też stosować środki wychowawcze i lecznicze.

Innym poważnym problemem są fałszerstwa kryminalne. Najbardziej typowym ich przejawem jest podrabianie i przerabianie dokumentów potwierdzających obrót towarami różnego rodzaju oraz dowodów tożsamości.

W gospodarce rynkowej czyny tego rodzaju podważają pewność obrotu. Narażają uczciwych kontrahentów na straty, często wysokie i niemożliwe do naprawienia.

Za charakterystyczne dla współczesnej przestępczości kryminalnej można uznać przykłady następujących postępowań przygotowawczych prowadzonych w prokuraturach zielonogórskich w 2001 roku:

V Ds. 58/99 Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze

W lutym 2001r. w Wydziale Śledczym zakończono postępowanie i skierowano do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia przeciwko trzem mężczyznom, którym zarzucono, że w październiku 1999r. w Gubinie najpierw dotkliwie pobili, uprowadzili i pozbawili wolności mieszkańca tej miejscowości, następnie po skrepowaniu i obciążeniu 25 kg odważnikiem wrzucili do Odry, powodując w ten sposób jego śmierć.

Pozostałych 2 sprawców w następstwie poszukiwań międzynarodowymi listami gończymi zatrzymano na terenie Niemiec. Aktualnie trwają czynności mające na celu ich sprowadzenie do Polski i postawienie przed sądem.

Wyjaśnienie wielu istotnych okoliczności sprawy stało się możliwe dzięki wykorzystaniu instytucji świadka anonimowego.

VI Ds. 1/00S Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze.

W końcu grudnia 2001r. Wydział ds. Przestępczości Zorganizowanej wniósł do zielonogórskiego Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko 5 – osobowej grupie przestępczej, której członkowie, po uprzednim założeniu spółek cywilnych lub z ograniczoną odpowiedzialnością, zawierali w ich imieniu umowy z firmami prowadzącymi rozliczenia transakcji przy użyciu kart płatniczych, a następnie dokonując szeregu fikcyjnych transakcji wprowadzili te firmy w błąd wyłudając na ich szkodę ok. 1 mln 600 tys. zł.

Sprawcy wyłudzeń posługiwali się w swojej działalności kartami płatniczymi, które wcześniej zostały skopiowane z kart oryginalnych systemów „VISA” i „Master Card”. W kilku przypadkach weszli oni w nieformalne porozumienia z właścicielami placówek handlowych posiadającymi terminale POS, dzieląc się z nimi zagarniętymi kwotami.

W toku śledztwa 4 podejrzanych tymczasowo aresztowano. Sprawa uważana jest za precedensową.

1 Ds.872/01/S Prokuratury Rejonowej w Krośnie Odrzańskim

Prokurator Rejonowy w Krośnie Odrz. prowadzi śledztwo w sprawie dokonywanych w okresie od stycznia 2000r. do stycznia 2001r. na terenie Holandii licznych kradzieży z włamaniem do sklepów jubilerskich, sklepów ze sprzętem fotograficznym oraz samochodów przez polską zorganizowaną grupę przestępczą.

Łupem sprawców padło mienie o łącznej wartości ponad 140 tys. zł.

Z poczynionych ustaleń wynika, że pochodzący z okolic Krosna Odrz. członkowie grupy, po uprzednim wytypowaniu obiektu atrakcyjnego jako przedmiot włamania, podjeżdżali w jego pobliże skradzionym nieco wcześniej samochodem. Tu doczepiali do samochodu kontener na śmieci i z dużą siłą uderzali w okno wystawowe. Po wybiciu szyby pośpiesznie zabierali wartościowe przedmioty i odjeżdżali z miejsca włamania.

Wszyscy 3 sprawcy zostali tymczasowo aresztowani na terenie Holandii.

Wypadnie zauważyć, że prokuratury okręgu zielonogórskiego aktualnie prowadzą jeszcze kilka innych postępowań, których przedmiotem jest prowadzona na wielką skalę działalność kryminalna młodych przeważnie ludzi z Województwa Lubuskiego, a grasujących na obszarze państw zachodnich.

Ds. 20/01/S Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli

Dział Śledczy tej prokuratury w lipcu 2001r. skierował do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia p-ko: Henrykowi G., któremu zarzucono usiłowanie pozbawienia życia mieszkańca Solnik gm. Kożuchów i spowodowanie ciężkich obrażeń jego ciała.

Oskarżony w nocy z 31 grudnia 2000r. na 1 stycznia 2001r. zaatakował udającego się do kościoła pokrzywdzonego, którego szczuł 4 dużymi i agresywnymi psami, kopał po całym ciele i któremu zadał kilka ciosów nożem. Ofiara przeżyła dzięki dużej determinacji obrony i z obrażeniami ciała trafiła do szpitala, a sprawca po zabarykadowaniu domu dokonał samouszkodzenia ciała. Zatrzymano go dopiero w wyniku działań specjalnej grupy policji.

Okoliczności zbrodni wzbudziły duże zainteresowanie opinii publicznej, a potrzeba ich szczegółowego wyjaśnienia spowodowała m.in. konieczność przeprowadzenia ekspertyz z zakresu hemogenetyki sądowej oraz psychiatrii i psychologii sądowej.

Ds. 612/01/s – Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli

W końcu listopada 2001r. prokurator ten skierował do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia przeciwko Dawidowi F., któremu zarzucono prowadzenie na dużą skalę dystrybucji środków odurzających i uczynienie sobie z tego procederu stałego źródła dochodu.

Ustalenie rozmiarów przestępczej działalności Dawida F. okazało się możliwe dzięki analizie wykazów rozmów telefonicznych, jakie prowadził ze swoich telefonów komórkowych poszukując kontaktu z potencjalnymi nabywcami narkotyków.

Oskarżony odpowiada z aresztu.

2Ds. 54/01 - Prokuratury Rejonowej w Żarach

W wyniku tego śledztwa ustalono, że mieszkaniec Lubuska Sebastian R. latem 1999r, rozpoczął uprawę konopi siewnych. W pierwszym etapie uzyskiwane produkty przeznaczał do samoodurzania się. Dostarczał ich także niektórym członkom swojej rodziny. Skala hodowli w niedługim czasie umożliwiła Sebastianowi R. dostarczanie marihuany osobom obcym. Do jej dystrybucji zaangażował żonę oraz brata. Wkrótce rozpoczął też dostarczanie heroiny i amfetaminy.

Zebrano dowody, że w okresie od końca 1999r. do stycznia 2001r. Sebastian R. i jego wspólnicy dokonali kilkuset transakcji, dostarczając odpłatnie środków odurzających co najmniej 43 mieszkańcom Lubuska. Wśród odbiorców znalazło się 7 małych dzieci.

Wobec producenta konopi zastosowano tymczasowe aresztowanie. Aktualnie sprawa oczekuje na rozpoznanie w Sądzie Okręgowym w Zielonej Górze.

Tymczasowe aresztowanie na wniosek Prokuratora Rejonowego w Żarach zastosowano także wobec szeregu innych dealerów narkotyków. Np. w sprawie 2 Ds.125/01 aresztowano Andrzeja K., który w okresie od czerwca 2000r. do stycznia 2001r. sprzedał mieszkańcom Lubska i Jasienia ok. 2 900 działek heroiny. W sprawie 2 Ds.1890/01 dotyczącej dostarczania narkotyków w znacznych ilościach małoletnim mieszkańcom Lubska aresztowano 5 dalszych podejrzanych. Kolejnym 4 przedstawiono zarzuty popełnienia przestępstw związanych z narkotykami.

1 Ds. 72/01/S – Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie

W czerwcu 2001r. prokurator ten skierował do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze akt oskarżenia przeciwko Dariuszowi L. i Mariuszowi W. , którym zarzucono usiłowanie pozbawienia życia pasażera pociągu relacji Rzepin – Szczaniec. Sprawcy zagrozili pokrzywdzonemu wyrzuceniem go z jadącego pociągu, żądając jednocześnie wydania im pieniędzy. Kiedy odmówił twierdząc, że pieniędzy nie posiada – obezwładnili go siłą, a następnie przez uchylone drzwi wagonu wyrzucili na tory. Dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności ofiara napadu przeżyła, doznając poważnych obrażeń ciała.

Zuchwałość napadu zbulwersowała opinię publiczną. Oskarżeni, pomimo początkowego potwierdzenia swojego sprawstwa, w dalszym etapie śledztwa konsekwentnie zaprzeczali winie, co spowodowało konieczność poszukiwania nowych, wcześniej nieznanymi świadków zdarzenia lub okoliczności towarzyszących, których udało się ostatecznie ustalić i przesłuchać.

Obaj oskarżeni odpowiadają z tymczasowego aresztu.

4 Ds.186/00/S Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze

Dział Śledczy prokuratury zielonogórskiej w wyniku przeprowadzonego śledztwa w końcu września 2001r. wniósł do Sądu Okręgowego akt oskarżenia przeciwko Arkadiuszowi W. i Marcinowi D. akt oskarżenia w sprawie pozbawienia życia Magdaleny S.

Oskarżeni w dniu 20 września 2000 r. w Zielonej Górze pozbawili życia pokrzywdzoną, uderzając ją wielokrotnie kamieniem w głowę i powodując rozległe obrażenia czaszkowo – mózgowo.

Ustalono, że motywem zabójstwa były nieporozumienia na tle wzajemnych rozliczeń finansowych pomiędzy Magdaleną S., a oskarżonym Marcinem D.

W toku śledztwa ujawniono ponadto przypadki kierowania gróźb pod adresem świadków oraz składania przez nich fałszywych zeznań. Także te aspekty sprawy objęte zostały aktem oskarżenia.

Okoliczności zbrodni i samo śledztwo wzbudziło duże zainteresowanie opinii publicznej.

Ds 3348/01 – Prokuratury Rejonowej w Żaganiu

Prokuratura Rejonowa w Żaganiu prowadzi aktualnie śledztwo w sprawie brutalnego pozbawienia życia mieszkanki Starej Koperni. Powracająca z pracy w Żaganiu do miejsca zamieszkania kobieta została w pewnym momencie zaatakowana przez nieletniego Marcina B. Napastnik uderzył ją kilkakrotnie kijem bejsbolowym oraz polnym kamieniem.

W następstwie pobicia pokrzywdzona doznała rozległego urazu twarzoczaszki, połamania kości żuchwy i szczęki oraz uszkodzenia mózgu. Ciało ofiary sprawca ukrył w opuszczonym budynku. Jego łupem padła torebka wraz z portfelem, 2 złote łańcuszki, bransoletka i inne drobne przedmioty.

Postępowanie w tej sprawie, przekazano w pierwszym etapie na zasadach ogólnych sądowi rodzinnemu, zostało ponownie przejęte przez prokuraturę wobec uznania przez sąd, że zachodzą warunki wdrożenia wobec sprawcy odpowiedzialności wg reguł przewidzianych dla sprawców dorosłych.

Podejznanego umieszczono w schronisku dla nieletnich.

3) Przystępczość gospodarcza

Statystyczny obraz przestępczości gospodarczej w okręgu zielonogórskim w ostatnich czterech latach przedstawia się następująco:

Powiat	1998	1999	2000	2001	Wsk.dyn.
Krośnieński	179	441	285	316	110,9%
Nowosolski	275	232	244	345	141,4%
Świebodziński	232	125	290	314	108,3%
Zielonogórski	542	882	955	1031	108,0%
Żagański	117	144	254	279	109,8%
Żarski	341	335	303	297	98,0%
Razem	1686	1259	2331	2582	110,8%

W grupie przestępstw gospodarczych najpoważniejszą pozycję stanowią czyny przeciwko obrotowi gospodarczemu. Zalicza się tu np. spowodowanie znacznej szkody majątkowej podmiotowi gospodarczemu przez nadużycie udzielonego zaufania, wyłudzenie kredytu bankowego na podstawie nierzetelnej dokumentacji, oszustwo ubezpieczeniowe przez celowe wywołanie zdarzenia będącego podstawą do wypłaty odszkodowania, działanie na szkodę jednych i faworyzowanie innych wierzycieli, nierzetelne prowadzenie dokumentacji działalności gospodarczej. Przestępstw tego rodzaju stwierdzono w roku 1999 - 218. W roku 2000 było ich już 283, a w roku 2001 – **333**.

Najwięcej czynów tych kategorii stwierdzono w powiecie zielonogórskim – 158.

Tendencję rosnącą w statystyce stwierdzonych przestępstw gospodarczych - jak ilustruje to zamieszczona wcześniej tabela – notuje się od kilku już lat. Także w roku 2001 było ich więcej niż w latach poprzednich. Uwaga ta dotyczy okręgu jako całości **/ok.10% wzrostu/**, jak też poszczególnych powiatów. Jedynie w Nowej Soli wzrost był wyraźniejszy, a w Żarach odnotowano minimalny spadek.

Można zakładać, że liczba nieujawnionych przestępstw gospodarczych jest wielokrotnie większa niż ujawnionych. Inny charakterystyczny problem to wyjątkowo duże trudności w ich udowodnianiu.

Jako przykłady najbardziej charakterystycznych postępowań przygotowanych o przestępstwa gospodarcze można wskazać:

VDs.21/00 Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze

Wszczęte postanowieniem z 14 kwietnia 2000 roku dotyczy niegospodarności Syndyka Masy Upadłościowej DZM 'Dozamet' w Nowej Soli w okresie od maja 1999 do stycznia 2000 roku i wyrządzenia znacznej szkody majątkowej upadłemu.

W toku śledztwa prowadzonego przez Wydział Śledczy przedstawiono zarzut syndykowi, który poprzez nadużycie udzielonych mu uprawnień oraz niedopełnienie obowiązków wyrządził upadłemu przedsiębiorstwu szkodę majątkową w kwocie 2.835.031 zł. Taki sam zarzut postawiono osobie odpowiedzialnej za sprawy związane z wyceną majątku DOZAMETU. Zarzut dotyczący poświadczenia nieprawdy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w sporządzonej przez siebie wycenie majątku ruchomego upadłego postawiono biegłemu działającemu na zlecenie Syndyka.

Sprawa bardzo skomplikowana z uwagi na wartość mienia oraz konieczność korzystania z wielu bardzo czasochłonnych opinii biegłych.

W stosunku do Syndyka zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zawieszenia w pełnieniu czynności służbowych. Zabezpieczono również mienie wartości 30.000 zł.

Zakończenie śledztwa planowane jest w czerwcu 2002 roku.

VI Ds 14/99/S - Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze

W końcu grudnia 2001 r. Wydział ds. Przestępczości Zorganizowanej zakończył wniesieniem aktu oskarżenia prowadzone od 1999r. śledztwo w sprawie największego w kraju przemytu spirytusu na polski obszar celny z krajów Europy Zachodniej i Azji.

Działająca w latach 1997 – 1998 zorganizowana grupa przestępcza przemyciła do Polski 146 transportów z zawartością po 28 tys. litrów spirytusu każdy z terytorium Francji, a nadto podjęła nieudaną próbę przemytu dalszych 35 tys. litrów z terytorium Indonezji. Wartość uszczuplonych przez gang należności Skarbu Państwa oszacowano na kwotę 1 142 803 400,00 zł.

Aktem oskarżenia objęto 29 oskarżonych, a sprawy pozostałych podejrzanych, których ustalono aż 65 wyłączono do odrębnych postępowań. Niektóre także zostały już zakończone wniesieniem aktów oskarżenia.

Dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przyjęto łącznie kwotę 800 tys. zł tytułem poręczeń majątkowych.

W toku śledztwa na szeroką skalę korzystano z zagranicznej pomocy prawnej oraz zastosowano instytucję świadka koronnego.

Ds 219/01/s - Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli

Wszczęte we wrześniu 2000 r śledztwo doprowadziło do ustalenia, że Józef C. w okresie od kwietnia do sierpnia tegoż roku, wprowadzając w błąd przedstawicieli „Schuring Polska” sp. z o.o._co do zamiaru i realnych możliwości zapłaty za zamówiony i pobrany towar wyłudził na szkodę tej firmy 143 tys. zł.

W wyniku podjętych czynności część mienia odzyskano, pomimo że sprawca wyłudzenia odsprzedał je innemu podmiotowi gospodarczemu.

We wrześniu 2001r. akt oskarżenia wpłynął do Sądu Rejonowego w Nowej Soli.

2 Ds 532/01 - Prokuratury Rejonowej w Krośnie Odrzańskim

W grudniu 2001r. prokurator krośnieński skierował do miejscowego Sądu Rejonowego akt oskarżenia przeciwko Zdzisławowi P.

Wymieniony w dniu 14 września tegoż roku na przejściu granicznym w Gubinku usiłował przemycić 55 tys. paczek papierosów bez znaków akcyzy, które wcześniej zostały nielegalnie wprowadzone na polski obszar celny. Czyn ten naraził Skarb Państwa na uszczuplenie należności celnej w kwocie ponad 2,6 mln zł.

Sprawca posłużył się podrobioną plombą celną.

2 Ds.1677/01/S Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie

Na podstawie materiałów zebranych w tym śledztwie prokurator ustalił, że przedsiębiorca Marek G. W zamiarze wyłudzenia nienależnego mu zwrotu podatku VAT wystawił 3940 fałszywych faktur, wykazując w nich obrót gospodarczy z nieistniejącymi w rzeczywistości firmami.

Liczący 237 stron akt oskarżenia skierowany został do Sądu Rejonowego w Świebodzinie w końcu listopada 2001r.

4 Ds.220/00/Sz Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze

W lipcu 2001r. Prokurator Rejonowy w Zielonej Górze wniósł do sądu akt oskarżenia przeciwko Andrzejowi i Mariannie K. Wymienione osoby, będąc udziałowcami oraz jednocześnie członkami zarządu spółki z o.o. zajmującej się hurtowym obrotem alkoholem, pomimo utraty płynności finansowej już w początkowym okresie działalności, nabywały u producentów alkoholi kolejne partie towaru, nie regulując należności za nie i nie mając realnych perspektyw ich uiszczenia.

Działania takie doprowadziły do powstania zobowiązań w łącznej wysokości 2,7 mln zł.

Oskarżonym zarzucono oszukańcze wyłudzenie mienia oraz inne występki opisane w ustawie o rachunkowości i kodeksie spółek handlowych.

Ds.2885/01 Prokuratury Rejonowej w Żaganiu

Przedmiotem pozostającego aktualnie w biegu śledztwa w tej prokuraturze jest doprowadzenie do upadłości firmy handlowej oraz nadużycia w pozyskiwaniu kredytów średnioterminowego i na rachunkach bieżących firmy.

Z dotychczas dokonanych ustaleń wynika, że właściciele firmy w sposób lekkomyślny trwonili części składowe jej majątku, a będąc już dłużnikami wielu wierzycieli zaciągali kolejne zobowiązania. Z kolei, w zamiarze uzyskania kredytów w łącznej wysokości 700 tys. zł. przedłożyli w jednym z banków nieprawdziwe oświadczenia o stanie jej finansów.

Dalsze decyzje o biegu sprawy będą uzależnione od wyników ekspertyzy z zakresu księgowości.

Ds.4944/00 Prokuratury Rejonowej w Żarach

Prokuratura żarska prowadzi aktualnie śledztwo przeciwko Joannie B., której zarzucono działanie na szkodę spółki stanowiącej jej współwłasność i oszustwa na szkodę innych właścicieli.

Podejrzana od grudnia 1998r. nie zgłosiła upadłości spółki, pomimo istnienia podstaw do złożenia takiego wniosku. Zebrano także dowody wskazujące, że z konta spółki wyprowadzono pieniądze w kwocie blisko 600 tys. zł. bez należytego udokumentowania tej operacji i rozdysponowano na niewiadome cele.

W tej sprawie prokurator oczekuje na rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, gdzie w Wydziale Gospodarczym toczy się postępowania z pozwu niemieckich wspólników.

4) Przestępczość cudzoziemców

W roku 2001 w okręgu zielonogórskim zanotowano dalszy wzrost liczby przestępstw popełnionych przez obywateli państw obcych.

Najczęściej cudzoziemcy byli sprawcami przestępstw bezprawnego przekroczenia granicy państwowej z Polski do Niemiec, prowadzenia pojazdów mechanicznych i innych pojazdów w stanie nietrzeźwości oraz przestępstw przeciwko mieniu.

W przeważającej liczbie przypadków czyny te zostały popełnione przez obywateli Ukrainy, Afganistanu, Iraku, Rosji, Mołdowy i Niemiec.

Spośród postępowań dotyczących przestępstw, których sprawcami byli cudzoziemcy na szczególne zainteresowanie zasługują następujące :

I Oz 44/01/Kr (Prokuratura Rejonowa w Krośnie Odrzańskim) - obywatel Belgii dopuścił się czynnej napaści na funkcjonariusza Lubuskiego Oddziału Straży Granicznej, podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych, używając przy tym noża oraz dokonał zaboru w celu krótkotrwałego użycia samochodu terenowego marki „Mercedes”, należącego do Lubuskiego Oddziału Straży Granicznej, który został przez sprawcę podczas ucieczki uszkodzony.

I Oz 46/01/Sb (Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie) - dokonany przez obywateli Rosji napad rabunkowy na szkodę obywatela Bułgarii.

Dwaj sprawcy zaatakowali pokrzywdzonego w barze w pobliżu Torzymia, po odbytej próbnej jeździe samochodem, który rzekomo zamierzali od niego kupić. Uderzyli go pięścią w twarz, po czym grożąc nożem doprowadzili do stanu bezbronności, zabierając na jego szkodę wymieniony samochód osobowy marki „Peugeot” wartości 3.200 złotych, dokumenty pojazdu, pieniądze w kwocie 300 marek niemieckich , 600 złotych oraz inne przedmioty.

Dzięki sprawnej akcji policji sprawców zatrzymano na terenie Szczecina.

I Oz 106/01/Sb (Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie) - rozbój popełniony na osobie obywatela Ukrainy i inne przestępstwa, których sprawcami byli czterej obywatele Ukrainy i obywatel Rosji. Zdarzenie miało miejsce na stacji benzynowej w Torzymiu.

Napastnicy domagali się od jednego z pokrzywdzonych uiszczenia „opłaty” w wysokości 100 marek niemieckich za zaparkowanie samochodu.

W sytuacji odmowy jeden ze sprawców uderzył go pięścią w twarz, zaś inny sprawca kopnął drugiego z pokrzywdzonych w plecy.

Następnie zabrali na ich szkodę przedmioty o niewielkiej wartości.

Nadto sprawcy dopuścili się innych przestępstw przeciwko mieniu na szkodę innych osób.

I Oz 117/01/ZG (Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie) - obywatel Ukrainy stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 310 § 2 kk, polegającego na puszczaniu w obieg podrobionych kart płatniczych, w okresie od grudnia 2000 roku do lutego 2001 roku, na terenie Zielonej Góry.

I Oz 144/01/Kr (Prokuratura Rejonowa w Krośnie Odrzańskim) - rozbój dokonany na szkodę obywatelki polskiej przez grupę sprawców, do której prócz obywateli polskich należał także obywatel Białorusi. Sprawcy przykładając pokrzywdzonej nóż do gardła doprowadzili ją do stanu bezbronności, po czym zabrali na jej szkodę pieniądze w kwocie 700 złotych.

Wcześniej ta sama grupa osób, wykorzystując przewagę liczebną, wielokrotnie zabierała ze sklepu prowadzonego przez pokrzywdzoną w Gubinie towary w postaci papierosów, cygar, breloczków i zapalniczek o łącznej wartości 1000 złotych.

I Oz 149/01/Żn Prokuratura Rejonowa w Żaganiu) - wręczenie korzyści majątkowej funkcjonariuszom policji wykonującym obowiązki służbowe na drodze E – 36, w pobliżu Iłowy Żagańskiej przez obywatela Ukrainy.

Wręczając pieniądze sprawca chciał skłonić policjantów do odstąpienia od ukarania go mandatem za przekroczenie dozwolonej prędkości.

I Oz 226/01/Żn (Prokuratura Rejonowa w Żaganiu) - wprowadzenie przez obywatela Rumunii do obrotu wyrobów odzieżowych oraz obuwia, oznaczonych nieautentycznymi znakami towarowymi firm „Reebok”, „Nike” i „Adidas”.

Sprawca podał nieautentyczne dane osobowe, w oparciu o które został tymczasowo aresztowany.

W drodze międzynarodowej pomocy prawnej ustalono jego prawdziwą tożsamość.

I Oz 303/01/Żr (Prokuratura Rejonowa w Żarach) - obywatel Holandii przywiózł z zagranicy, z zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej i osobistej, znaczną ilość środka odurzającego – 2,311 gram konopi indyjskich (marihuany) oraz 128 sztuk sadzonek konopi indyjskich.

Został zatrzymany na przejściu granicznym w Olszynie.

W sprawach karnych na wniosek prokuratorów rejonowych sądy zastosowały środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania

wobec 159 obywateli państw obcych, wśród których znalazło się 44 obywateli Ukrainy.

W prokuraturach rejonowych przeprowadzono 13 postępowań przygotowawczych dotyczących zdarzeń, w następstwie których cudzoziemcy ponieśli śmierć lub doznali ciężkich obrażeń ciała.

3. Zwalczanie przestępczości

Przestępczość nie ma jednej uniwersalnej przyczyny. O jej formach i nasileniu decydują czynniki społeczne, ekonomiczne, zdrowotne, psychologiczne, a nawet zwyczajowe. Z tego też względu skuteczne jej zwalczanie, a właściwie ograniczanie, nie zależy wyłącznie od jednego tylko czynnika.

Skutecznie ograniczać przestępczość można dopiero wówczas, gdy udaje się połączyć w jeden spójny system wysoki poziom ujawnialności przestępstw i wykrywalności ich sprawców oraz adekwatną do społecznego poczucia sprawiedliwości reakcję karną. Istotne znaczenie ma duża sprawność postępowania karnego i optymalne posługiwanie się instytucją środków zapobiegawczych ze szczególnym uwzględnieniem tymczasowego aresztowania. Liczy się także społeczna dezaprobatą dla przestępstwa i jego sprawcy oraz szeroka profilaktyka potencjalnych ofiar.

Uwarunkowana wysoką wykrywalnością zasada nieuchronności kary, nawet gdyby była możliwa do zrealizowania, sama przez się nie powstrzymuje od popełnienia przestępstwa. Gdy zyski oczekiwane z przestępstwa są znaczne, karę, zwłaszcza niską, opłaca się ponieść. Są środowiska społeczne, dla których karalność jest rodzajem nobilitacji. Z tego też względu motywacja przestępcy wyznaczona jest w jednakowym stopniu przez prawdopodobieństwo ukarania, jak i przez wielkość i dolegliwość realnie wymierzanej kary w analogicznych przypadkach.

Świadomość wpływu tych wszystkich czynników i ich wzajemna współzależność od siebie w procesie zwalczania patologii społecznej, jaką jest przestępczość, potrzebna jest w jednakowym stopniu ustawodawcy, kreatorom polityki społecznej, wszystkim środowiskom kształtującym opinię publiczną, jak i uczestnikom wymiaru sprawiedliwości.

1) Wykrywalność sprawców przestępstw

Statystyka wykrywalności zwykle odnosi się do tzw. wykrywalności nominalnej, a więc stosunku wykrytych sprawców przestępstw do ogółu przestępstw stwierdzonych bez względu na to, czy sprawcy ci byli znani od początku postępowania (np. wskazani w zawiadomieniu czy zatrzymani na gorącym uczynku) czy też zostali zidentyfikowani dopiero w wyniku policyjnych działań wykrywczych.

W tak rozumianej statystyce odróżnia się wykrywalność przestępstw ogółem i wykrywalność przestępstw określonego rodzaju.

W roku 2001 w sprawach prowadzonych lub nadzorowanych przez jednostki organizacyjne Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze wykryto sprawców **17.275** przestępstw spośród 27.338 stwierdzonych przestępstw. Wykrywalność nominalna ogółem wyniosła więc **62,2%**.

Dla porównania:

W roku 2000 wykryto sprawców **13.527** spośród 24.801 stwierdzonych przestępstw. Stanowiło to 54,5 %. W roku 1999 wykryto sprawców **13.296** przestępstw spośród 23.634 przestępstw stwierdzonych. Wskaźnik wykrywalności wynosił wówczas 56,2 %. W roku 1998 z kolei wykryto sprawców **12.524** spośród 23.260 stwierdzonych przestępstw. Wskaźnik wykrywalności wyniósł 53,8 %.

Niezwykle pozytywną wymowę tak istotnego wzrostu poziomu wykrywalności sprawców osłabia do pewnego stopnia fakt, iż wzrost ten

uzyskano także dzięki zmianom legislacyjnym. Do odpowiedzialności za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwym z natury rzeczy pociąga się osobę zatrzymaną na gorącym uczynku. Podobnie posiadacza działki narkotyku.

Wskaźnik wykrywalności dla całego województwa lubuskiego w latach 1998 - 2001 wynosił odpowiednio: 58,5 %, 58,7% , 57,2 % i 64,9%.

Dla porównania poziom wykrywalności w Polsce w roku 1998 wynosił **50,5 %**, a w roku 1999 - tylko **45,0 %**. W roku 2000 wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem wyliczony dla całego kraju wyniósł **47,8 %**, a w roku 2001 podniósł się do poziomu **53,8 %**.

Poziom wykrywalności był zróżnicowany zarówno w poszczególnych jednostkach organizacyjnych policji, jak kategoriach stwierdzanych tam przestępstw.

Najwyższą wykrywalność odnotowała w roku 2001 policja żagańska. Wykrywalność ogółem wyniosła tam **75,2%**. Komenda Powiatowa Policji w Żarach odnotowała wskaźnik wykrywalności 67,5 %, a najniższy relatywnie wskaźnik Komenda Miejska Policji w Zielonej Górze - 54,6 %.

Znacznie większa rozpiętość charakteryzowała poziom wykrywalności poszczególnych przestępstw.

Wskaźnik wykrywalności **zabójstw** w całym województwie lubuskim wyniósł w 2001 roku **90,6%**. Na takim samym poziomie wykrywano sprawców zabójstw w powiecie zielonogórskim /90,0%/ . W Nowej Soli, Świebodzinie i Żaganiu wykryto sprawców wszystkich zabójstw stwierdzonych /100%/ , w Żarach wskaźnik ten wyniósł **80%**, a w Krośnie Odrz. - **72,7%**.

Poziom wykrywalności sprawców najpoważniejszych przestępstw, w tym zwłaszcza zabójstw, na całym świecie uważany jest za najbardziej miarodajne kryterium oceny sprawności policji kryminalnej.

Nieco tylko mniej korzystnie przedstawiała się w roku 2001 wykrywalność sprawców **zgwałceń**. W powiecie zielonogórskim na 15 czynów stwierdzonych w 13 wykryto sprawców (86,7 %); w powiatach nowosolskim, świebodzińskim i żagańskim wykryto wszystkich sprawców zgwałceń (100 %), w Krośnie Odrz. wykryto sprawców 4 spośród 8 zdarzeń tego rodzaju (50,0%), a w Żarach 5 spośród 7 (71,4 %).

Wykrywalność sprawców zgwałceń w całym województwie lubuskim wyniosła w analizowanym okresie **83,9 %**.

Kolejną prestiżową grupę przestępstw stanowią **rozboje i wymuszenia**. Poziom wykrywalności sprawców tych przestępstw w całym województwie wyniósł **63,0 %**. Wykryto bowiem 553 spośród 872 popełnionych. W jednostkach organizacyjnych policji nadzorowanych przez Prokuraturę Okręgową w Zielonej Górze wykryto sprawców 342 spośród 539 stwierdzonych czynów tej kategorii. Wskaźnik wykrywalności wyniósł więc **63,4 %**.

Najkorzystniej przedstawia się on w powiecie nowosolskim (78,9 % tj. wykrycie sprawców 71 spośród 90 rozbojów popełnionych), Krośnie Odrzańskim (72,5 %), a najmniej korzystnie w Żarach, gdzie wykryto 54,9 % sprawców rozbojów.

Relatywnie gorzej wypadła skuteczność ścigania sprawców **napadów rabunkowych z bronią**. Przyczyną tego jest zapewne znacznie wyższy stopień zorganizowania tego rodzaju napadów. Jednak i w tej kategorii wyniki ścigania są bardzo zróżnicowane. W całym Województwie Lubuskim statystyczna wykrywalność ukształtowała się na poziomie 38,2 %. W Świebodzińskim wskaźnik wykrywalności wyniósł jednak aż **62,5 %** /wykryto sprawców

5 spośród 7 dokonanych rozbojów tej kategorii/, a w Żaganiu udało się wykryć sprawców zaledwie 1 rozboju na stwierdzonych 11. Dało to wskaźnik **9,1 %**.

Ciągle poważny problem stanowi wykrywalność sprawców **kradzieży z włamaniem**. Oceniając to zagadnienie należy mieć na uwadze, że jest to problem ogólnopolski.

W roku 1999 w Polsce wykryto ledwie 23,5 % sprawców wszystkich włamań stwierdzonych. W latach 2000-2001 wykrywano odpowiednio 23,3 % i 22,3 % sprawców. W całym województwie lubuskim w latach 1998-2001 wskaźnik ten wynosił odpowiednio: 36,2 %, 34,3 % , 31,7 % i 32,8%.

W poszczególnych powiatach okręgu zielonogórskiego rezultaty (statystyczne) działalności wykrywczej przedstawiały się w tym czasie następująco :

Powiat	1998	1999	2000	2001
Krośnieński	34,5	24,6	23,6	31,3
Nowosolski	38,1	37,5	30,1	25,8
Świebodziński	27,3	29,0	27,7	38,4
Zielonogórski	35,6	25,9	20,4	21,7
Żagański	32,9	40,2	34,7	41,1
Żarski	33,9	33,7	34,9	32,9

Z wyjątkiem Nowej Soli, gdzie w poprzednich latach notowano relatywnie wysoki poziom wykrywalności sprawców włamań, w roku minionym we wszystkich powiatach odnotowano poprawę. Najkorzystniej przedstawia się sytuacja w Żaganiu i Świebodzinie **/41,1 i 38,4 %/, a najgorzej w Zielonej Górze**

Jeszcze gorzej przedstawiają się wskaźniki wykrywcze sprawców kradzieży (i kradzieży z włamaniem) samochodów.

Powiat	1998	1999	2000	2001
Krośnieński	37,4	24,3	14,0	4,7
Nowosolski	15,4	8,6	27,2	17,1
Świebodziński	19,5	20,5	34,5	17,7
Zielonogórski	13,5	14,7	6,8	26,8
Żagański	14,6	28,9	25,6	23,5
Żarski	16,9	8,4	11,3	6,0

Średnia wykrywalności w całym województwie lubuskim w ciągu ostatnich 4 lat wynosiła: 20,6 %, 17,8 %, 16,6 % i **19,4 %**

Ta uwaga dotyczy oczywiście kradzieży samochodów.

2) Środki zapobiegawcze

W ocenie kierownictwa Prokuratury Okręgowej, **praktyka stosowania środków zapobiegawczych jest istotnym elementem polityki kryminalnej, jako działalności ukierunkowanej na ograniczanie przestępczości.** Wprawdzie nie sposób nie zgadzać się z kodeksową zasadą, że celem środków zapobiegawczych jest zapewnienie właściwego toku postępowania karnego, ale cel ten należy pojmować szeroko. Ograniczenie funkcji tymczasowego aresztowania tylko i wyłącznie do celów ściśle procesowych prowadzi w istocie rzeczy do poczucia bezkarności u przestępców. Tak samo praktykę taką odbiera i ocenia opinia publiczna.

Wychodząc z takich właśnie przesłanek w prokuraturach okręgu zielonogórskiego już od początku 2000 r. nastąpiła radykalizacja praktyki aresztowej. Pogłębienie tego kierunku nastąpiło jeszcze wyraźniej po ukazaniu

się wytycznych Ministra Sprawiedliwości z lipca 2000 r. Na ich podstawie w **sprawach o przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu i wolności człowieka, a także w sprawach o poważne przestępstwa przeciwko mieniu, handel narkotykami czy dokonywanie przestępstw w zorganizowanej grupie przestępczej, stosowanie tymczasowego aresztowania stało się regułą.** Prokuratorzy otrzymali też zalecenie utrzymywania tego środka aż do momentu wniesienia aktu oskarżenia do sądu.

W 2001 r. w rezultacie takich dyrektyw zastosowano tymczasowe aresztowanie wobec 1.303 podejrzanych.

W 2000 r. w sprawach prowadzonych w prokuraturach zielonogórskich sądy zastosowały na wniosek prokuratora 1.142 tymczasowe aresztowania. W roku 1999 ilość ta wyniosła „zaledwie” 715. Wskaźnik aresztowalności do wszystkich podejrzanych w roku 2001 wyniósł **8,2 %**. Rok wcześniej jego wielkość wyniosła 9,6 %. Relatywny spadek wskaźnika aresztowalności spowodowany został znacznym wzrostem ilości podejrzanych w roku 2001, co – jak wskazano już wcześniej – spowodowane było nowelizacjami ustaw karnych.

Rygoryzm praktyki aresztowej niestety nie we wszystkich jednostkach organizacyjnych kształtował się jednakowo. Najwyższe wskaźniki uzyskały tu Prokuratury Rejonowe w Zielonej Górze (10,5%) i Nowej Soli (8,9 %), a najniższe Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie (5,1 %). Uznać należy, że zwłaszcza w Świebodzinie poziom zagrożenia przestępczością nie usprawiedliwia tak daleko idącej powściągliwości w stosowaniu najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Doświadczenie praktyki wykazuje, że często prokuratorowi łatwiej wyjednać w sądzie decyzję o tymczasowym aresztowaniu podejrzanego, niż utrzymać ten środek do czasu rozpoznania sprawy przez sąd. Areszty są uchylane (lub zmieniane na inne łagodniejsze środki zapobiegawcze) często nie

dlatego, że ustały faktycznie przyczyny dla których je stosowano. Prowadzący postępowanie ulegają presji terminów procesowych, licznych wniosków i zażaleń, co powoduje przesyłanie akt do prokuratury nadrzędnej i sądów różnych instancji.

Z tych też powodów ważnym kryterium oceny praktyki aresztowej jest odsetek osób oskarżonych, co do których areszt tymczasowy utrzymywany jest w momencie kierowania aktu oskarżenia do sądu. W roku 2001 prokuratorzy okręgu zielonogórskiego oskarżyli 12.428 osób. W chwili wniesienia aktu oskarżenia w tymczasowym areszcie pozostawało 932 podejrzanych. Stanowi to

7,5 % wszystkich osób oskarżonych. Analogiczny wskaźnik w roku 2000 wyniósł **9,2 %** wszystkich oskarżonych.

Dla porównania: w roku 1999 oskarżono 7,719 osób, z czego w tymczasowym areszcie pozostawało 429 oskarżonych. Wskaźnik wynosił więc **5,5%**. Warto jeszcze zauważyć, że w całej Apelacji Poznańskiej „aresztowalność” osób oskarżonych w roku 2001 wyniosła **7,2 %**.

Niestety i w tym wypadku w prokuraturach okręgu zielonogórskiego występują zbyt duże i trudne obiektywnie do usprawiedliwienia różnice pomiędzy poszczególnymi prokuraturami. Odsetek oskarżonych tymczasowo aresztowanych w Prokuraturze Rejonowej w Zielonej Górze wynosi **9,2 %**, w Żarach – **8,4 %**, Nowej Soli - **9,7 %**. Ten sam wskaźnik w Świebodzinie wyniósł wprawdzie tylko - **5,6 %**., ale warto zauważyć, że była to jedyna jednostka organizacyjna, gdzie odnotowano jego wzrost w porównaniu do roku 2000.

Statystyka innych niż tymczasowe aresztowanie środków zapobiegawczych w roku 2001 przedstawiała się następująco :

- 1) poręczenie majątkowe – **253**; w roku 2000 – 133, a rok wcześniej – 134
- 2) dozory policyjne połączone z zakazem opuszczania kraju – **155**; w roku 2000 - 456, a w roku 1999 – 98.
- 3) dozory policyjne bez dodatkowych zakazów – **687**; przed rokiem - 363
- 4) poręczenia osobiste i społeczne – **10**.

Środki zapobiegawcze tego rodzaju stosowane były w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania w sprawach, w których tymczasowe aresztowanie nie było konieczne

3) Zabezpieczenie majątkowe

Ta instytucja prawa karnego procesowego służy zapewnieniu realizacji kar majątkowych albo roszczeń odszkodowawczych na rzecz pokrzywdzonego przestępstwem. Jest ważnym instrumentem polityki kryminalnej, zwłaszcza przy zwalczaniu przestępczości przeciwko mieniu.

Mając te cele na uwadze w roku 2001 prokuratorzy okręgu zielonogórskiego wydali **181** postanowień o zabezpieczeniu majątkowym. W roku 2000 wydali 112 postanowień. Rok wcześniej takich wydano ich zaledwie 68.

Przede wszystkim podkreślić należy, że wartość faktycznie zabezpieczonego mienia wyniosła w roku 2001 kwotę **821,4 tys. zł i 4,8 tys. DM**; w roku 2000 kwotę 1,8 mln zł i 400 DM oraz 2,550 USD.

4. Działalność oskarżycielska i penitencjarna

Wyniki postępowania sądowego dostarczają również podstaw do oceny jakości pracy prokuratora jako oskarżyciela publicznego.

W 2001 roku osądzonych zostało 9821 osób, to jest o 2381 (o 32 %) więcej niż w 2000 r.

Do tak znacznego wzrostu przyczyniło się głównie wspomniane już wniesienie aktów oskarżenia przeciwko 12428 osobom.

Sądy uniewinniły 164 osoby, co stanowi 1,7 % ogółem osądzonych (w 2000 roku – 2,7 %). Najlepszy w tym zakresie wskaźnik uzyskała Prokuratura Rejonowa w Krośnie Odrzańskim – 1,1 %, a najwyższy Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze – 2,4 % . Zasluguje na pokreślenie, iż nie została uniewinniona żadna spośród 122 osób osądzonych z oskarżenia wniesionego przez Wydziały : Śledczy i Przystępczości Zorganizowanej Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze.

Wśród uniewinnionych było 5 osób tymczasowo aresztowanych w postępowaniu przygotowawczym.

Każda sprawa, w której zapadł wyrok uniewinniający, była bada pod kątem zasadności oskarżenia.

W razie ujawnienia istotnych braków w materiale dowodowym sądy zwracały sprawy prokuratorom do uzupełnienia postępowania przygotowawczego. Zanotowano 36 takich zwrotów, co stanowi 0,37 % w stosunku do 9634 spraw przesłanych z aktem oskarżenia (w 2000 roku wskaźnik ten wyniósł 0,66 %)

Wyraźnie zmniejszanie liczby zwrotów i uniewinnień wskazuje, że jakość pracy prokuratorów uległa dalszej poprawie, pomimo odczuwalnego wzrostu obciążenia ilością spraw.

Dbając o zgodność wyroków sądowych z przepisami prawa oraz o niezbędną surowość orzekanych kar zwłaszcza w stosunku do sprawców przestępstw najgroźniejszych prokuratorzy wnieśli apelacje co do 699 osób, to

jest wobec 7,1 % osądzonych (w 2000 roku opracowano 474 apelacje, wobec 6,4 % osądzonych).

W 2001 roku sądy II instancji rozpoznały 597 apelacji, uwzględniając 274 tj. 45,9 %.

Aktywność prokuratorów w postępowaniu sądowym nie ograniczała się do udziału w rozprawach i posiedzeniach przed sądami I instancji.

Zaznaczenia wymaga wciąż rosnące obciążenie pracą prokuratorów z Wydziału Postępowania Sądowego Prokuratury Okręgowej. Uczestniczyli oni między innymi w 97 wokandach odwoławczych obejmujących łącznie 1106 spraw karnych co do 1324 osób, w 56 wokandach Sądu Okręgowego dot. wydania wyroków łącznych, w 18 wokandach obejmujących 55 spraw z wniosków o przyznanie odszkodowania i zadośćuczynienia od Skarbu Państwa, w 326 posiedzeniach (w tym 89 penitencjarnych) podczas których rozpoznano łącznie 3520 spraw.

Wywiedli 1 apelację, 3 kasacje od wyroków Sądu Okręgowego i sporządzili 11 odpowiedzi na kasacje wniesione przez inne uprawnione podmioty. Ponadto – przeprowadzili 30 inspekcji w prokuraturach rejonowych, w toku których zbadali akta i ocenili wyroki w 523 sprawach. Skierowali do prokuratorów rejonowych 250 pism instruktażowych oraz dokonali 6 badań problemowych , których celem było głównie ujawnienie nieprawidłowości w działalności oskarżycielskiej prokuratorów z jednostek rejonowych prokuratury.

5. Działalność z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego

Podstawowym zadaniem prokuratury, oprócz ścigania przestępstw, jest strzeżenie praworządności. Obowiązki w tym zakresie prokuratorzy wykonują na zasadach określonych zwłaszcza w prawie cywilnym, rodzinnym i administracyjnym, przy czym ingerencja prokuratora podyktowana jest

okolicznościami uzasadniającymi jego obecność w postępowaniu, jeżeli wymaga tego ochrona praworządności, praw obywateli lub interes społeczny.

Efektom tych działań było skierowanie do sądów **300** wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego (w 2000 r. – **252**), wytoczenie **85** powództw cywilnych oraz zgłoszenie udziału w 209 postępowaniach sądowych w sprawach cywilnych.

W ubiegłym roku większość wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego dot. nieprawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z władzy rodzicielskiej i była inspiracją do poddania jej kontroli sądu mając na względzie dobro małoletnich dzieci.

W ramach działalności cywilistycznej i administracyjnej przeprowadzono również 8 analiz problemowych dotyczących:

- 1) prawidłowości stosowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26.10.1982 r. oraz przepisów wykonawczych wobec osób zatrzymanych w izbach wytrzeźwień za okres od 1998 – 2000 roku;
- 2) orzecznictwa kolegiów ds. wykroczeń dotyczących czynów z art. 224 ustawy z 21.11.1967 roku o powszechnym obowiązku obrony RP popełnionych po 1.09.1998 roku;
- 3) poprawności i merytorycznej zasadności wniesionych przez prokuratorów w 2000 r. sprzeciwów od decyzji administracyjnych;
- 4) skuteczności i poprawności skierowanych przez prokuratorów wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego w II półroczu 2000 roku;
- 5) wykorzystania ustaleń spraw karnych o przestępstwa celne i podatkowe do działań pozakarnych;
- 6) wykorzystania ustaleń postępowań karnych zawieszonych do działań administracyjnych;

- 7) skuteczności wytoczonych przez prokuratorów w IV kwartale 2000 r. i I kwartale 2001 r. powództw cywilnych
- 8) prawidłowości zarejestrowania samochodów osobowych przerobionych na ciężarowe, bez świadectwa homologacji.

Efektom analiz było skierowanie przez prokuratorów 65 wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych z 10.04.1974 roku w sprawie wymeldowania osób ukrywających się przed organami ścigania, 53 sprzeciwów z żądaniem stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnych o zarejestrowaniu samochodów osobowych przerobionych na ciężarowe bez świadectwa homologacji a także zgłoszenie udziału w 11 postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez Urzędy Celne w Poznaniu i Rzepinie w sprawie nielegalnego wprowadzenia na polski obszar celny sprzętu elektronicznego w celu ustalenia i wymiaru należnych opłat celnych oraz podatku.

W tej ostatniej sprawie wykorzystano ustalenie śledztwa V Ds. 9/00 Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze, w toku którego stwierdzono, że wysokość uszczupień celnych wyniosła 617.597,2 zł a podatkowych (z tytułu niezapłaconego podatku VAT) – 542.636,4 zł.

Po zbadaniu orzeczeń kolegiów ds. wykroczeń wydanych od 1 września 1998 roku na podstawie art. 224 pkt. 3 ustawy z 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony RP ujawniono 770 spraw, w których kolegia rozstrzygnęły sprawy orzeczeniami lub nakazami, mimo że z dniem 1.09.1998 roku czyny te stały się występками.

Wykazy orzeczeń razem z wnioskiem o podjęcie działań z urzędu w celu stwierdzenia ich nieważności z powodu naruszenia prawa przekazano do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze.

W sprawach tych Sąd stwierdził nieważność orzeczeń.

Pomyślnie zakończyło się postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu w sprawie z powództwa Krzysztofa D. przeciwko Skarbowi Państwa Prokuratorowi Okręgowemu w Zielonej Górze i Urzędowi Celnemu w Rzepinie o zapłatę kwoty 84.165,18 zł.

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2001 roku apelacja powoda została oddalona.

Zdecydowanie więcej środków podjęto w zakresie prawa administracyjnego, bowiem skontrolowano 336 spraw administracyjnych, a wykorzystując ustalenia z postępowań karnych skierowano 165 wniosków o wszczęcie postępowania administracyjnego, głównie o wymeldowanie osób ukrywających się przed organami ścigania.

Ponadto zaskarżono sprzeciwami 102 decyzje administracyjne (w 2000 r. – 41), żądając uchylecia bądź stwierdzenia nieważności wadliwych decyzji o rejestracji pojazdów.

W interesie osób pokrzywdzonych przestępstwami prokuratorzy wnieśli 853 powództwa adhezyjne (w 2000 r. – 718). Aktywnością wyróżnili się prokuratorzy z Prokuratury Rejonowej w Zielonej Górze, którzy sporządzili 351 takich powództw.

6. Działalność profilaktyczna

Podobnie jak w kilku poprzednich latach czynności profilaktyczne prokuratorów podejmowane były w niezbędnym zakresie i rozmiar tej działalności był raczej niewielki.

W minionym roku prokuratorzy opracowali jednakże 13 wystąpień (w 2000 r. – 17) wskazując ich adresatom ujawnione w postępowaniach karnych okoliczności sprzyjające popełnieniu przestępstw i formułując stosowne wnioski w przedmiocie usunięcia zagrożeń. W sześciu sprawach zawiadomiono

organy nadrzędne o uchybieniach stwierdzonych w działalności instytucji państwowych lub samorządowych.

Skierowano 28 wniosków do komisji ds. leczenia alkoholików.

Niewątpliwy walor profilaktycznego oddziaływania na rzecz ochrony rodziny miały kierowane do sądów rodzinnych w trybie art. 23 kpk zawiadomienia o potrzebie stosowania środków przewidzianych w przepisach o postępowaniu w sprawach nieletnich lub w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, gdy ujawniono okoliczności świadczące o demoralizacji nieletniego albo o gorszącym wpływie na niego. W 2001 r. opracowano 160 takich zawiadomień.

Prokuratorzy wykonali nadto 107 innych czynności profilaktycznych, do których zaliczyć należy zwłaszcza spotkania z młodzieżą lub przedstawicielami innych środowisk oraz przekazane organom samorządu terytorialnego informacje na temat zagrożenia przestępczością i innymi naruszeniami prawa.

Istotny wydzźwięk profilaktyczny miały bardzo liczne informacje skierowane do społeczeństwa za pośrednictwem środków masowego przekazu.

7. Inne formy działalności

1) Współdziałanie ze środkami masowego przekazu

Współdziałanie prokuratury ze środkami masowego przekazu ma już wieloletnią sięgającą 1990 roku tradycję. Ilość kontaktów i ich jakość rokrocznie zyskuje wyższy poziom. Jakościową zmianę datujemy od roku 1995 kiedy to powołano rzecznika prasowego Prokuratury Okręgowej (wówczas wojewódzkiej).

W roku 2001 ilość informacji przekazanych mediom przez rzecznika wyniosła 528 (w roku 2000 – 460). Wzrosła też zdecydowanie ilość informacji przekazywanych przez Prokuratury Rejonowe i wydziały Prokuratury

Okręgowej do 345. Łącznie więc w roku 2001 przekazano środkom masowego przekazu 873 informacje (rok wcześniej 685).

Zorganizowano 4 konferencje prasowe. Dwie z nich tradycyjnie poświęcone były omówieniu wyników pracy prokuratur okręgu w roku 2000 i za pierwsze półrocze 2001 roku. Natomiast dwie pozostałe zwołane były w związku z ważnymi wydarzeniami ubiegłego roku : otwarciem siedziby Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli i konferencją na temat przestępczości przygranicznej zorganizowaną w Żarach wspólnie z prokuratorami niemieckimi z Cottbus i Goerlitz.

Zdecydowana większość informacji, około 90 % , związana była z przestępczością i dotyczyła spraw karnych zawisłych w prokuraturach okręgu . Artykuły, informacje i notatki pochodzące z przekazywanych informacji

ukazywały się w zdecydowanej większości w Gazecie Lubuskiej i Gazecie Zachodniej ale także w gazetach lokalnych ukazujących się w Nowej Soli, Żarach, Żaganiu, Lesznie Wielkopolskim , Gorzowie Wielkopolskim i Jeleniej Górze. Pojawiały się też informacje w wydaniach ogólnopolskich Gazety Wyborczej, Superekspresu i Trybuny.

Natomiast audycje i informacje ukazywały się we wszystkich telewizjach posiadających korespondentów w Zielonej Górze a więc TVP 1, TVP 2, TVN i Polsat. W roku 2001 pojawił się lokalny oddział TVP 3 mający redakcje w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim.

Również we wszystkich rozgłośniach radiowych nadających programy na terenie okręgu ukazywały się materiały oparte na informacjach udzielanych przez prokuratorów (Radio Zachód, Zielona Góra, Ineks, Plus, Eska, RMF/FM).

Działalność informacyjna i popularyzatorska kierownictwa Prokuratury Okręgowej, Prokuratur Rejonowych i rzecznika prasowego

osiągnęła poziom zdecydowanie zaspokajający potrzeby wszelkich mediów zainteresowanych działalnością prokuratur.

W roku 2002 należy kontynuować wypracowane formy działania prokuratur w tym zakresie i dążyć do utrzymania ilościowego i merytorycznego poziomu kontaktów.

2. Współdziałanie z innymi organami i instytucjami

Prokurator Okręgowy bądź wyznaczony przez niego prokurator uczestniczył w :

- 3 posiedzeniach Wojewódzkiego Komitetu Obrony,
- 6 sesjach Sejmiku Samorządowego,

- 1 sesji Forum na rzecz ograniczenia przestępczości, zjawisk patologicznych i poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców woj. Lubuskiego,
- Krajowym Zjeździe Regionalnych Izb Obrachunkowych (na temat m.in. współdziałania z Prokuraturą),
- Konferencji na temat „Korupcji w życiu publicznym” i metod jej przeciwdziałania.

Ponadto odbyła się 1 narada z organami kontroli.

Prokuratorzy uczestniczyli w Konferencji nt. „Zapobiegania przestępczości seksualnej wobec dzieci.”

Wielokrotnie spotykano się z przedstawicielami kierownictwa

Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim.

2) Obrót prawny z zagranicą

Prokuratura Okręgowa w Zielonej Górze będąca koordynatorem obrotu prawnego z zagranicą zarejestrowała w 2001 roku 373 sprawy.

W 137 sprawach wystąpiono do prokuratur i innych właściwych organów państw obcych oraz do polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych za granicą z wnioskami o udzielenie pomocy prawnej, poprzez dokonanie niezbędnych czynności postępowania.

Przeważnie wnioski kierowano do organów ścigania Republiki Federalnej Niemiec (100 wniosków).

Żądania udzielenia pomocy prawnej najczęściej obejmowały przesłuchania osób w charakterze świadków oraz udostępnienia dokumentów procesowych i udzielenia informacji.

Zrealizowano 30 wniosków rekwizycyjnych o dokonanie czynności w postępowaniach karnych, nadesłanych z zagranicy.

Do prokuratur państw obcych skierowano 89 wniosków o pomoc prawną w zakresie doręczenia pism procesowych sporządzonych przez prokuratorów rejonowych.

Natomiast z prokuratur zagranicznych otrzymano 57 wniosków o spowodowanie doręczenia dokumentów procesowych obywatelom polskim, w tej liczbie znalazły się 52 wnioski strony niemieckiej.

W 7 sprawach przekazano za granicę wnioski o przejęcie ścigania karnego obywateli państw obcych, podejrzanych o popełnienie przestępstw na terenie Polski, których ściganie przez prokuraturę polską było niemożliwe, gdyż w toku procesów opuścili terytorium kraju.

Z zagranicy przyjęto 17 postępowań karnych w toku których zarzuty popełnienia przestępstw przedstawiono obywatelom polskim, w tym 14 postępowań od prokuratur niemieckich.

Podobnie jak w latach poprzednich prokuratorzy okręgu zielonogórskiego w ramach kontaktów roboczych odbyli 9 spotkań i konferencji z udziałem prokuratorów państw obcych, w tym z przygranicznych jednostek prokuratur niemieckich w Cottbus i Gorlitz.

Do mających najistotniejsze znaczenie dla międzynarodowej współpracy prawnej, spotkań w których uczestniczyli przedstawiciele Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze, zaliczyć należy zorganizowaną w dniach 5 – 7 czerwca 2001 roku, w Kazimierzu nad Wisłą konferencję prokuratorów polskich, niemieckich i ukraińskich na temat zwalczania przestępczości zorganizowanej i transgranicznej.

3. Załatwianie skarg i przyjmowanie interesantów

W 2001 roku do prokuratur okręgu zielonogórskiego wpłynęły ogółem 74 skargi.

W porównaniu z analogicznym okresem 2000 roku nastąpił prawie 30% spadek ilości skarg.

Z 2000 roku pozostały do załatwienia 2 skargi.

Spośród 74 skarg :

- na prokuraturę wniesiono 27 skarg co stanowi 36,4 % skarg,
- na inne podmioty złożono 47 skarg, w tym na Policję 21 skarg, co stanowi 28,3 % skarg.

Wszystkie skargi wniesiono pisemnie.

Skargi na inne poza prokuraturą i policją organy dotyczyły m.in.:

- organów administracji i samorządów - 3 skargi
- pracy komorników – 4 skargi
- pracy urzędników sądowych – 3 skargi
- Telekomunikacji Polskiej S.A. – 1 skarga

Tematyka skarg na działalność prokuratury przedstawiała się następująco:

- przewlekłość lub biurokratyczne załatwianie sprawy - 6 skarg
- bezczynność lub brak odpowiedzi na pisma - 2 skargi
- niewłaściwe zachowanie się na służbie - 3 skargi
- inna działalność prokuratury - 16 skarg np. nie przeprowadzenie wnioskowanych dowodów, niewłaściwe uzasadnienie postanowienia, naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych, zniekształcenie nazwiska skarżącego w postanowieniu wydanym przez prokuratora i inne.

Spośród 27 rozpatrzonych skarg na działalność prokuratury – 3 uznano za zasadne.

W prokuraturach okręgu zielonogórskiego w 2001 roku w ramach skarg i wniosków przyjęto 1313 osób.

Kierownictwo poszczególnych jednostek terenowych i Prokuratury Okręgowej przyjęło 145 osób.

Podobnie jak w okresach poprzednich tematyka przyjęć interesantów dotyczyła ich spraw osobistych wiążących się z toczącymi się w prokuraturze postępowaniami, a także zagadnień z zakresu prawa pracy, prawa cywilnego i lokalowego.

W 2001 roku w prokuraturach okręgu zielonogórskiego załatwiono 75 skarg, pozostała do załatwienia 1 skarga.

We własnym zakresie rozpatrzono 38 skarg, w tym :

- na prokuraturę – 27 skarg,
- na policję – 7 skarg,
- na inne organy – 4 skargi.

Pozostałe skarg w ilości 37 przekazano innym adresatom.

W zasadzie przekazanie skargi innym podmiotom następowało przed upływem 7 dni, przekroczenie tego terminu stwierdzono jedynie w 2 sprawach.

O przekazaniu sprawy w każdym przypadku zawiadomiono skarżącego.

W terminie 1 miesiąca załatwiono 58 spośród 75 skarg tj. 77, 3 % skarg. W porównaniu z 2000 rokiem nastąpiło znaczne , bo prawie 30 % zwiększenie ilości skarg załatwianych terminowo.

Postępowania skargowe prowadzone były przez prokuratorów o dużym doświadczeniu zawodowym i z należyłą wnikliwością.

8. Wybrane zagadnienia organizacyjne i kadrowe.

Rok 2001 w zakresie organizacyjnym i kadrowym nie należał do typowych. W połowie roku Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości zmieniono właściwość terytorialną jednostek organizacyjnych prokuratury.

Po wejściu w życie tego rozporządzenia 11 lipca 2001 roku w okręgu prokuratury zielonogórskiej zaszły następujące zmiany :

- Prokuratura Rejonowa w Wolsztynie przeszła do właściwości Prokuratury Okręgowej w Poznaniu wraz z gminami Wolsztyn, Siedlec i Zbąszynek,
- Gminy Babimost, Kargowa i Zbąszynek będące dotychczas we właściwości Prokuratury Rejonowej w Wolsztynie przeszły do Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie.
- Gminy Wschowa i Szlichtyngowa z właściwości Prokuratury Rejonowej w Lesznie Wielkopolskim przeszły do właściwości Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli.

Opisane zmiany właściwości terytorialnej Prokuratury Okręgowej i dwóch Prokuratur Rejonowych spowodowały określone zmiany kadrowe i

organizacyjne. Wraz z Prokuraturą Rejonową w Wolszynie odeszły do Poznania etaty orzecznicze i administracyjne.

W konsekwencji na dzień 30 czerwca 2001 roku w okręgu dysponowaliśmy 115 etatami orzeczniczymi a na dzień 31 grudnia 2001 roku 114 takimi etatami, gdyż Ministerstwo Sprawiedliwości przyznało okręgowi 3 etaty w zamian za 4 które odeszły wraz z Wolsztynem.

Prokuraturom Rejonowym w Świebodzinie a szczególnie w Nowej Soli znacznie wzrósł wpływ miesięczny i nawet przyznane dodatkowe etaty nie poprawiły dużego obciążenia prokuratorów.

Tabela przedstawiona poniżej obrazuje faktyczną obsadę etatową okręgu w ostatnich 10 latach :

rok	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
prokuratorzy i asesory	73	62	63	66	78	97	96	105	106	106
aplikanci etatowi	6	9	23	38	35	22	14	4	6	6
aplikanci pozaetatowi	0	0	0	0	0	1	5	15	17	24

Rosnący systematycznie od 1996 roku wpływ spraw i prawie niezmienna od 1997 roku obsada etatowa prokuratur powodują, że obciążenia na poszczególnych stanowiskach pracy znacznie wzrosły.

W 2001 roku ze służby w okręgu odeszło 4 prokuratorów i 1 asesor, w tym 1 prokurator odszedł w stan spoczynku, 2 przeniesiono poza okręg 1 zrezygnował ze służby podobnie jak 1 asesor.

W roku 2001 przyjęto na etaty 6 aplikantów i 2 asesorów.

Opisane zmiany spowodowały, że na 31 grudnia 2001 roku w okręgu pracowało 95 prokuratorów, 11 asesorów i 6 aplikantów, 2 etaty nie były obsadzone.

Aplikację pozaetatową odbywało 24 aplikantów.

W okręgu funkcjonuje 7 jednostek organizacyjnych z następującą ilością przyznanych etatów :

- Prokuratura Okręgowa – 28,
- Prokuratura Rejonowa w Zielonej Górze - 25,
- Prokuratura Rejonowa w Żarach – 16,
- Prokuratura Rejonowa w Nowej Soli – 14,
- Prokuratura Rejonowa w Świebodzinie – 12,
- Prokuratura Rejonowa w Żaganiu – 10,
- Prokuratura Rejonowa w Krośnie Odrzańskim – 9.

Samorządy Wschowy i Sulechowa przy poparciu władz powiatowych zabiegają o utworzenie w tych miejscowościach Prokuratur Rejonowych. Prokuratura Okręgowa popiera te starania, tym bardziej, że samorządy deklarują przekazanie w pełni wyposażonych siedzib tych jednostek. Zakładając, że Prokuratura Rejonowa we Wschowie obejmie gminy Wschowa, Szlichtyngowa i Sława Śląska a Prokuratura Rejonowa w Sulechowie gminy Sulechów, Babimost, Bojadła, Kargowa i Trzebiechów, obie jednostki spełniałyby wszystkie kryteria dla funkcjonowania samodzielnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Powstanie prokuratury w Sulechowie umożliwiłoby też poprawę warunków pracy w Prokuraturze Rejonowej w Świebodzinie.

Właśnie w Świebodzinie i Krośnie Odrzańskim prokuratury działają w najgorszych warunkach lokalowych i organizacyjnych. Nowa siedziba prokuratury w Krośnie Odrzańskim będzie oddana do użytku w roku 2002 i problemy tej jednostki zostaną rozwiązane. W przypadku Świebodzina takiej perspektywy brak. Jeżeli nie zostanie utworzona prokuratura lub choćby ośrodek zamiejscowy w Sulechowie sytuacja tej jednostki pozostanie nadal zła.

W roku 2001 skutecznie rozwiązano problem łączności we wszystkich jednostkach organizacyjnych w taki sposób, że zdecydowanie poprawiła się jakość połączeń, ich dostępność (każdy pracownik ma dostęp do łączności), a także obniżono koszty i to znacznie.

Było to możliwe dzięki zastosowaniu systemu CENTREX Telekomunikacji Polskiej S.A., która wygrała przetarg. System umożliwia uzyskiwanie bezpłatnej łączności między jednostkami prokuratury. W prokuraturach : Okręgowej i Rejonowych w Zielonej Górze i Nowej Soli uruchomiono bezpłatną łączność z jednostkami policji. W roku 2002 taki sam system łączności z policją powstanie w pozostałych prokuraturach rejonowych. Być może uda się również uruchomić bezpłatne połączenia z sądami lub choćby z wydziałami karnymi sądów.

W łączności bezprzewodowej wspólnie z operatorem sieci wprowadzono taryfę biznesową IDEA MERITUM co pozwala na znacznie tańsze połączenia z grupą. Zainstalowano też urządzenie pozwalające na około 50 % oszczędność w połączeniach stacjonarnych z telefonami komórkowymi.

Wynegocjowane warunki i taryfy zarówno w łączności stacjonarnej jak i komórkowej doprowadziły do istotnych oszczędności w wydatkach na łączność.

Mimo braku środków budżetowych zanotowaliśmy znaczny postęp w informatyzacji prokuratur okręgu. Dzięki pomocy Ministerstwa wykonano sieć komputerową w Prokuraturze Okręgowej. Z funduszy pomocowych Unii Europejskiej pozyskaliśmy 15 stacji komputerowych, serwer i 8 drukarek w tym 2 sieciowe. Ze środków pozabudżetowych pozyskano 6 stacji i 4 drukarki. W konsekwencji w Prokuraturze Okręgowej uruchomiono sieć którą objęci są prawie wszyscy pracownicy. W roku 2002 komputeryzacja tej jednostki zostanie zakończona.

W każdej prokuraturze rejonowej zainstalowany jest co najmniej 1 komputer z licencją LEX.

W roku 2002 komputeryzowane w większym zakresie będą prokuratury rejonowe, szczególnie największe.

W roku 2001 oddano do użytku nową siedzibę Prokuratury Rejonowej w Nowej Soli. Dzięki temu pracująca w najgorszych warunkach lokalowych jednostka zmieniła się radykalnie. Wyposażono ją bowiem również w nowe meble i urządzenia, w tym chroniące bezpieczeństwo.

Do końca II kwartału roku 2002 zostanie oddana do użytku nowa siedziba Prokuratury Rejonowej w Krośnie Odrzańskim. Rysują się też perspektywy pozyskania w tym roku dodatkowych pomieszczeń dla Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze.

Realizacja tych planów pozwoli na , poza Świebodzinem, zakończenie procesu znacznej poprawy warunków lokalowych i organizacyjnych jednostek w całym okręgu .

Tradycyjnie dobrze pracuje Ośrodek Szkolenia Prokuratury Okręgowej. Wszyscy aplikanci zdali egzamin prokuratorski i mianowani zostali asesorami. Pomyślnie przebiega szkolenie pozostałych grup aplikanckich w tym 14 osobowej grupa pierwszego rocznika, która rozpoczęła szkolenie w roku 2001 po konkursie i uzyskaniu zgody na aplikację pozaetatową. W drugim roku szkolenia pozostaje 6 aplikantów a 8 aplikantów przystąpi do egzaminu w roku 2002.

Plan działania prokuratury na 2002rok.

1. Utrzymanie wysokiej sprawności postępowania przygotowawczego, w tym zwłaszcza małego wskaźnika spraw pozostających w biegu w stosunku do wielkości spraw wpływających oraz dalszą redukcję ilości spraw prowadzonych dłużej niż 3 i 6 miesięcy.
2. Podnoszenie jakości postępowania przygotowawczego, w tym poziomu decyzji i czynności procesowych poprzez optymalizowanie czasu ich

przeprowadzania oraz wszczynanie i prowadzenie śledztw osobistych we wszystkich sprawach, w których jest to uzasadnione ich charakterem, wagą i stopniem skomplikowania.

3. Konsekwentna realizacja ukształtowanej w roku 2000 praktyki aresztowej, zwłaszcza poprzez stosowanie tego środka zapobiegawczego wobec sprawców najgroźniejszych przestępstw kryminalnych i gospodarczych, przede wszystkim przeciwko życiu, zdrowiu i wolności człowieka, przestępstw z użyciem przemocy i przestępstw zorganizowanych oraz handel narkotykami.
4. Kontynuowanie działań mających na celu możliwie pełną realizację praw i prawnie uzasadnionych interesów pokrzywdzonych; w szczególności dalsze zwiększanie ilości postanowień o zabezpieczeniu mienia na poczet roszczeń odszkodowawczych i stałe podnoszenie wartości mienia zabezpieczanego, a w razie braku warunków do zajęcia mienia wykorzystywanie innych instytucji prawnych do tego celu /powództwa adhezyjne, poręczenia majątkowe/
5. Aktywne oddziaływanie na orzecznictwo sądowe poprzez staranne przygotowywanie wniosków oskarżycielskich, dbałość o ich poprawność formalno-prawną i adekwatność kary do stopnia społecznej szkodliwości czynu, a na orzeczenia zawierające błędy prawne i orzekające kary rażąco łagodne reagowanie wywodzeniem odpowiednio uargumentowanych apelacji.
6. Czuwanie nad prawidłowym stosowaniem prawa w postępowaniu sądowym i sprawnością tego postępowania w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, a w tym stosowne reagowanie – gdy wymaga tego interes postępowania – na nadmierne opóźnienia w wyznaczaniu rozpraw, niezasadne zawieszanie postępowań oraz możliwość dopuszczenia do przedawnienia karalności.

7. Podnoszenie jakości postępowania przygotowawczego, w tym poziomu decyzji i czynności procesowych poprzez optymalizowanie czasu ich przeprowadzania oraz wszczynanie i prowadzenie śledztw osobistych we wszystkich sprawach, w których jest to uzasadnione ich charakterem, wagą i stopniem skomplikowania.
8. Badanie przyczyn uzyskiwania przez poszczególne jednostki organizacyjne zróżnicowanych statystycznych wyników pracy na poszczególnych odcinkach i podejmowanie środków mających na celu eliminowanie ewentualnych nieprawidłowości.
9. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych prokuratorów i pozostałych pracowników poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych i upowszechnianie zdobytej tam wiedzy i umiejętności praktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb w zakresie informatyzacji.
10. Rozbudowywanie bazy informatycznej prokuratury, w tym pozyskiwanie kolejnych komputerów, programów i rozbudowę sieci w oparciu o środki budżetowe i pozabudżetowe.
11. Rozwój bazy lokalowej przez oddanie nowej siedziby Prokuratury Rejonowej w Krośnie Odrzańskim, a także systematyczne usprawnianie działalności poprzez zakup sprzętu technicznego poprawiającego jakość pracy.
12. Oszczędne gospodarowanie środkami budżetowymi na działalność bieżącą, w tym realizację zadań postępowania przygotowawczego wg osobnych zaleceń.
13. Utrzymywanie współpracy z organami kontroli, administracji rządowej i samorządowej, sądami i policją i pozostałymi organami postępowania karnego, wymiana informacji interesujących prokuraturę i funkcjonariuszy tych instytucji, inne oddziaływania mające na celu podnoszenie efektywności podejmowanych przedsięwzięć.

14. Współdziałanie z prasą i pozostałymi mediami w celu kształtowania postaw legalistycznych w szerokich grupach społecznych i właściwego obrazu o pracy prokuratury.